
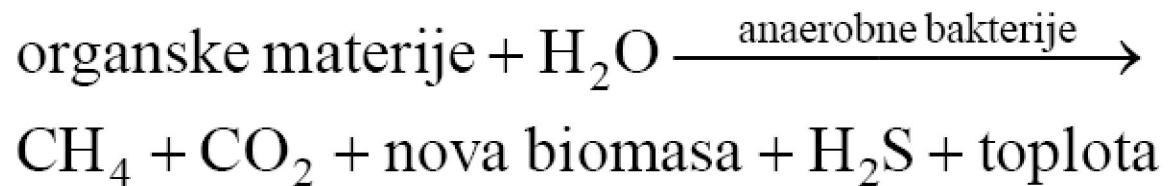
Postupci i postrojenja za tretman voda

Biološka obrada u.v anaerobnim postupcima

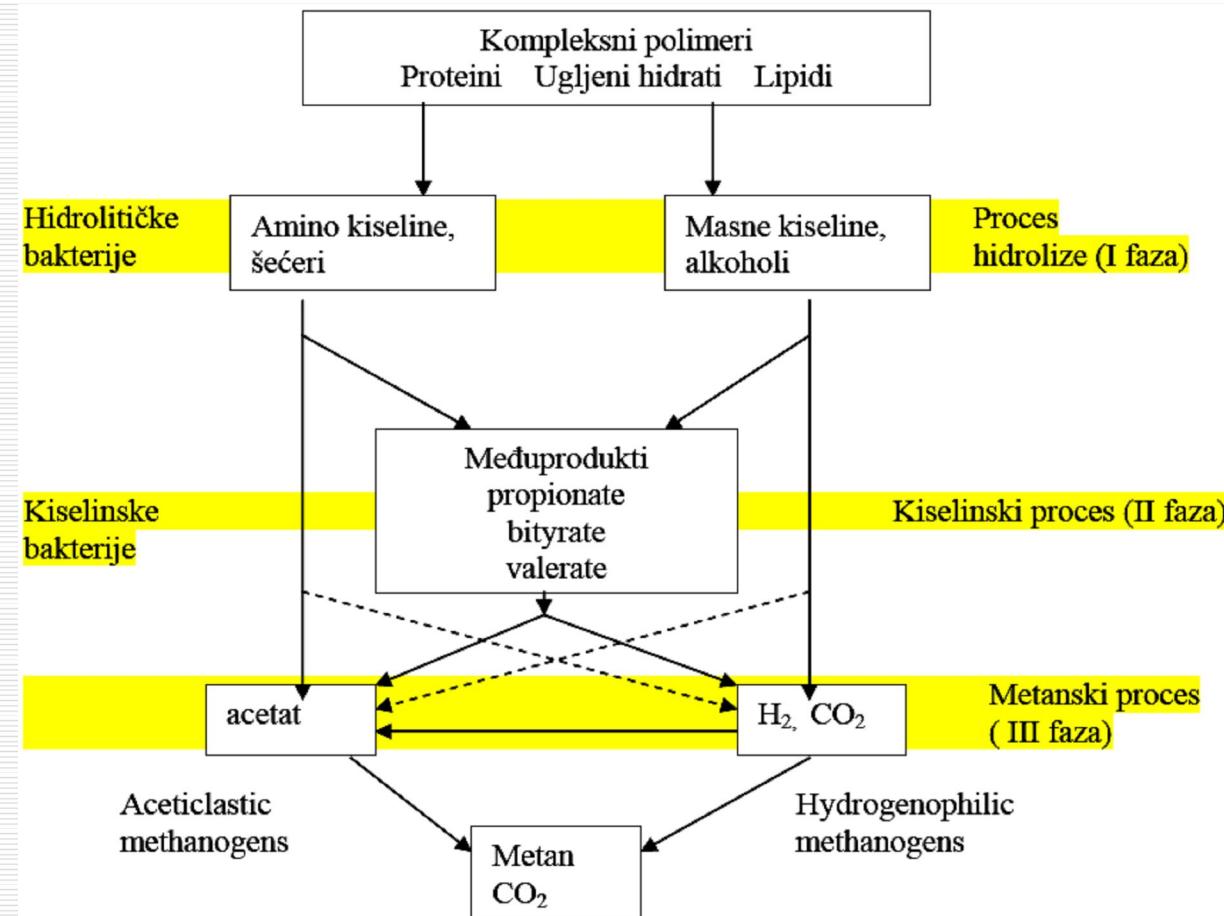

- Primena procesa anaerobne digestije za tretman otpadnih voda i muljeva je široko rasprostranjena u svetu
- Po definiciji, **anaerobna digestija (A/D)** je: **upotreba mikroorganizama u odsustvu kiseonika za stabilizaciju organskih materija prevodenjem u metan i neorganske produkte, uključujući ugljen-dioksid**

-
- Proces anaerobnog prečišćavanja zasnovan je na metanskom vrenju organskog zagađenja upotrebljenih voda
  - Metansko vrenje se može definisati kao niz biohemijskih reakcija, posredovanih mikroorganizmima kojima se organska materija prevodu u smešu gasova (biogas) u kojoj su osnovne komponente metan i ugljendioksid
  - Metanske bakterije svoju aktivnost ostvaruju u definisanim uslovima čije su osnovne karakteristike:
odsustvo kiseonika, redukciona sredina i određena pH vrednost sredine
-

Mikrobiologija anaerobne digestije (hidroliza-acidogeneza, acetogeneza, matanogeneza)

Osnovni tehnološki uslovi za proces anaerobnog vrenja su:

- Krupnoća i vrsta materijala,
  - Temperatura u toku procesa,
  - Vrednost pH,
  - Bezkiseonična atmosfera digestora,
  - Vreme zadržavanja supstrata u digestoru,
  - Odnos ugljenika i azota u supstratu (C/N),
  - Mešanje supstrata u digestoru,
  - Odnos suve organske materije i vode u supstratu
-

Krupnoća i vrsta materijala

Organski materijal koji se uvodi u digestor neophodno je da bude što sitniji, kako bi proces vrenja imao normalan tok. Supstrat krupnijih čestica produžava vreme anaerobnog vrenja, što za sobom povlači povećanje potrebne zapremine digestora

Temperatura u toku procesa

Metansko vrenje može da se odvija u širokom rasponu temperatura, koje se deli na tri oblasti

- psihrofilnu (oko 25°C)
  - **mezofilnu ($30\text{-}40^{\circ}\text{C}$)**
  - **termofilnu ($50\text{-}75^{\circ}\text{C}$)**
-

Vrednost pH

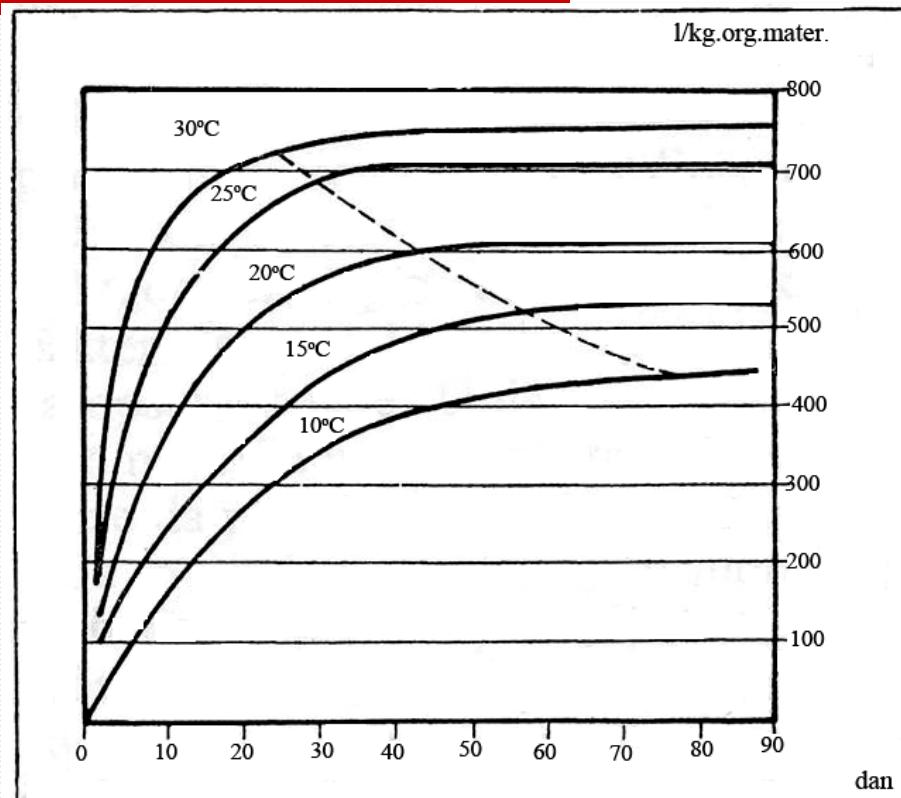
- Metansko vrenje se u uslovima stabilnog rada odvija na ravnotežnom pH, koji se nalazi između pH optimum acidogeneze (proizvodi acetogeneze, organske kiseline teže da snize pH), i metanogeneze (utrošak metanogenih supstrata: organskih kiselina, ugljendioksida i vodonika ima za posledicu povišenje pH)
  - Normalan raspon pH metanskog vrenja je 7-8
-

Bezkiseonična atmosfera

- Osnovni uslov - razvoj metanskih bakterija
  - Obezbeđivanje bezkiseonične atmosfere vrši se dobrom zaptivanjem svih spojeva i sastava konstrukcije cevovoda
  - U početku rada digestora proces je aerobam - razvijaju se aerobne bakterije koje troše kiseonik
-

Vreme zadržavanja supstrata u digestoru

Maksimalne količine gasa koje se dobijaju anaerobnom stabilizacijom 1 kg org. mat. na različitim temperaturama

Odnos ugljenika i azota u supstratu

- Smatra se da je povoljan C:N odnos 25:1 do 35:1
  - Ovakav odnos je potreban jer metanske bakt. za oko 30 puta troše brže ugljenik nego azot
  - Na održavanje odnosa C:N povoljno deluje svakodnevno dodavanje supstrata i dobro mešanje u digestoru
-

Mešanje supstrata u digestoru

- Metanske bakterije su slabe pokretljivosti, a kako se brzo razmnožavaju i još brže koriste sastojke supstrata, neophodno ih je dovesti u poziciju da se navedene aktivnosti neometano obavljuju
  - Mešanje se koristi kako bi se rešio problem slabe pokretljivosti metanskih bakterija, a takođe i kako bi se spričilo taloženje težih čestica na dno digestora
-